

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ SERTİFİKA PROGRAMI
PROGRAM ADI : ERİŞİLEBİLİRLİK UZMANLIĞI
İÇERİK VE UYGULAMA BİLGİLERİ

Program Adı	Kodu	Dönemi	T/U/L (Saat/Hafta)	Ulusal Kredisi	AKTS
	(Bölüm tarafından doldurulacaktır)	BAHAR	8/0/0	60 saat	
Eğitmenler	DOÇ.DR. EVREN BURAK ENGİNÖZ Davetli konuşmacılar (STK'lar, engelli bireyler, öğretim üyeleri)				
İş birliği varsa STK, Kamu Kurum ve Kuruluşu	Büyükşehir ve ilçe belediyeler, profesyonel mimarlık ofisleri, Sivil Toplum Kuruluşlarıyla işbirliği yapılacaktır.				
Ön Koşul	-				
Program Dili	Türkçe				
Programın Amacı - Transfer Yetkinliği-	<p>Çağımız teknolojileri, hızlı iletişim, küreselleşme gibi gündelik yaşamımızda değişimlere neden olan gelişmeler, erişilebilirlik kavramını da geniş ölçüde yaymış; kültür, bilişim, ulaşım, spor, iş tanımı ve tasarım gibi birçok alanda önem kazanmıştır. Erişilebilirlik özellikle mimarlık, şehircilik ve tasarım konularında engelsiz bir yaşam için önem verilmesi gereken bir kavramdır. Engellilik olgusu toplum tarafından anlaşıldıkça, engelli bireylerin gündelik yaşam içindeki görünürlükleri artabilmektedir. Bu farkındalığın artırılması ve sorunların çözümü toplumun erişilebilirlik kavramını doğru anlamasıyla mümkün olabilecektir.</p> <p>“Erişilebilirlik Uzmanlığı Sertifikası” katılımcılarının tamamladıkları bu sertifika programı ile çalıştıkları kurum, kuruluş ve işyerlerinde; tasarlayacakları, denetleyecekleri veya inşa edecekleri tüm mekanları erişilebilir/ engelsiz tasarım ilkelerini göz önünde bulundurarak gerçekleştirmeleri hedeflenmektedir.</p> <p>Erişilebilirlik Uzmanları sahip oldukları bilgi, deneyim ve donanımları kullanarak profesyonel meslek yaşamlarında; bina, mahalle veya kent ölçeğinde engelliler başta olmak üzere tüm toplumu oluşturan bireylerin gereksinimlerini karşılayabilecek erişilebilir mekanların doğru kararlar alarak planlanmasında ve zihinlerdeki engellerin kalkmasında etkin rol oynayacaklardır.</p>				
Öğrenme Çıktıları	<p>Bu Programı başarıyla tamamlayan katılımcı:</p> <ol style="list-style-type: none">I. Engellilerin gereksinimlerini bilir.II. Engelliler için geçmiş ve mevcut yaklaşım modellerini değerlendirir.III. Erişilebilirlik kavramını ve engelsiz tasarım için önemini açıklayabilir.IV. Erişilebilir tasarım düşüncesini etkileyen girdileri bilir.V. Farklı erişilebilir tasarım yaklaşımlarının neler olduğunu ve içeriklerini bilir.VI. Farklı mekanların tasarımında erişilebilirliğin önemini kavrar.VII. Mekanların engelsizleştirilmesinde, mekanların doğrudan birbirleriyle ilişkilerini düşünerek tasarım yapabilir.VIII. Erişilebilirlik kavramı çerçevesinde engellilerin kullanabileceği her mekan için farklı senaryolar oluşturabilir.				

	<p>IX. Erişilebilirlik bağlamında Mekan-Bina-Kent ilişkilerini kurgulayabilir.</p> <p>X. Erişilebilirliği kesintiye uğratan sorunları tespit edebilir.</p> <p>XI. Tespit edilen erişilebilirlik sorunları için, ulusal ve uluslararası mevcut uygulanmış örnekleri takip ederek, farklı çözümler önerebilir.</p> <p>XII. Sahip olduğu farkındalıkla, her yeni tasarım sürecinde erişilebilirlik kavramını da düşünerek tasarımlarını gerçekleştirebilir</p>
İçeriği	<p>1. Engellilik kavramı ve engellilerin özel gereksinimlerine göre sınıflandırılması.</p> <p>2. Engellilere karşı farklı yaklaşım modelleri ve örnekler.</p> <p>3. Erişilebilirlik kavramı nedir? Erişilebilir tasarım düşüncesini etkileyen girdiler nelerdir?</p> <p>4. Erişilebilir tasarım ilkeleri ve yaklaşımları nelerdir?.</p> <p>5. Dış (açık hava) mekânların tasarımının, erişilebilirlik bağlamında incelenmesi</p> <p>6. İç mekânların tasarımının, erişilebilirlik bağlamında incelenmesi</p>

HAFTALIK KONULAR VE ÖĞRETİM-ÖĞRENİM TEKNİKLERİ

	Haftalık Program	Konular	Öğretim teknikleri
1.modül: ENGELLİLİK (20 ders saati)	3 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Engelli kavramı ve engelli insanın yaşam ile ilgili çevre ve mekan gereksinimlerinin irdelenmesi, herkes için tasarım ve tasarımda evrensellik kavramının aktarılması	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	6 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	<i>Davetli Konuşmacı:</i> Gündelik yaşamda engellilerin karşılaştığı sorunlar-1	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	10 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Engellilere karşı farklı yaklaşım modelleri nelerdir? /Engelsiz mekan tasarımı için oluşturulmuş kanun, yönetmelik ve ilkeler var mı? / Farklı ülkelerde engellilerin hayatlarını kolaylaştırıcı ne gibi yasal uygulamalar var?	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	17 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Ülkemizde engellilerin hayatlarını kolaylaştırıcı ne gibi yasal uygulamalar var? Tarihsel gelişimi.	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	20 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	<i>Davetli Konuşmacı:</i> Gündelik yaşamda engellilerin karşılaştığı sorunlar-2	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	1.MODÜL SINAVI	Modül Değerlendirme sınavı (TARİH: 22 MAYIS 2021)	Sınav online olacaktır. Saati sonra açıklanacaktır.
2.modül: ENGELSİZ TASARIM (20 ders saati)	24 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Mekânları Engellilere uygun hale nasıl getiririz: <i>Açık alanlar</i>	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	27 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Mekânları Engellilere uygun hale nasıl getiririz: <i>Bina girişleri</i>	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı

	31 MAYIS 2021 (17:30-20:40)	Mekanları Engellilere uygun hale nasıl getiririz: <i>Yatay-düşey sirkülasyon Mekanları</i>	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	3 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	Mekanları Engellilere uygun hale nasıl getiririz: <i>Mutfak-Banyo-Yatak Odaları</i>	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	7 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	Mekanları Engellilere uygun hale nasıl getiririz: Mevcut yönetmelik ve Mevzuatlar anlatılacaktır.	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	1. MODÜL SINAVI	Modül Değerlendirme Sınavı (TARİH: 12 HAZİRAN 2021)	Sınav online olacaktır. Saati sonra açıklanacaktır.
3.modül: ERİŞİLEBİLİRLİK (20 ders saati)	10 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	Erişilebilirlik bağlamında Mekan-Bina-Kent ilişkileri /Erişilebilirliği kesintiye uğratan sorunların tespit edilmesi	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	14 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	<i>Davetli Konuşmacı:</i> Erişilebilir kent Yaşamında Ulaşım Sorunları : <i>Engelli gözüyle kentte toplu ulaşım deneyimleri</i>	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	17 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	Erişilebilirlik kavramı çerçevesinde engellilerin kullanabileceği her mekan için farklı senaryolar/ engellilik psikolojisi, ulusal ve uluslararası mevcut uygulanmış örnekler üzerinden erişilebilirlik kavramının tartışılması	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	21 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	Erişilebilirlik kavramının önemli olduğu platformlar nelerdir?	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	24 HAZİRAN 2021 (17:30-20:40)	<i>Davetli Konuşmacı:</i> Kamu ve özel kullanımı olan yapılarda erişilebilirliğin önemi	Online veya yüz yüze Bilgisayar ve Data projektör yardımıyla ders anlatımı
	2. MODÜL SINAVI	Modül Değerlendirme Sınavı (TARİH: 26 HAZİRAN 2021)	Sınav online olacaktır. Saati sonra açıklanacaktır.

		KAYNAKLAR	
Ders Notu/Ders kitabı	-	-	-
Diğer Kaynaklar	1)	Altınok, M., Kars, M.M., 2010. "Tekerlekli Sandalye Kullanan Engellilere Yönelik Islak Mekan Düzenlemelerinde Fonksiyonel Yaklaşımlar", Dumlupınar Üniversitesi, Fen Bilimleri Dergisi, Sayı 21, Nisan.	
	2)	Association Suisse des Invalides ASI, Olten (ed). 1989. Construction Adaptee Aux Personnes Handicapees (çeviri: Aksöz, E. 2001. Özürlü Kişilere Uyarlanmış Yapı, Mimarlar Odası ve Omurilik Felçlileri Derneği, 60s.)	
	3)	Dostoğlu, N., Şahin, E., Taneli, Y. 2009. "Evrensel Tasarım: Tanımlar, Hedefler, İlkeler", Mimarlık, sayı: 347, 23-27.	

	<p>4) Duncan, R. 2007. Universal Design – Clarification and Development: A Report for the Ministry of the Environment, Government of Norway. NC State University, The Center for Universal Design, 37 s.</p>
	<p>5) Dünya Engelliler Vakfı. 2011. Herkes için Erişilebilir Şehir Yönetmeliği.</p>
	<p>6) Hacıhasanoğlu, I. 2003. "Evrensel Tasarım". Tasarım Kuram Dergisi, Mimar Sinan Üniversitesi Yayını, cilt:2, sayı:3, 93-101.</p>
	<p>7) Kaplan, H., Öztürk, M., 2004. "Engelliler, Kamu Mekanı ve Engelsiz Tasarım: Ankara Metrosu Ve Hrs İstasyonlarında Bir İnceleme", Gazi Üniversitesi, Planlama, Sayı 3.</p>
	<p>8) Story, M. F., Mueller, J.L., Mace, R.L. 1998. "The Universal Design File: Designing for People of All Ages and Abilities". NC State University, The Center for Universal Design. 128 s.</p>
	<p>9) Sürmen, Ş. 1995. Özürlüler ve Yaşlılarla İlgili Mimari Ölçüler, Standartlar, Uygulamalar. İ.T.Ü. Çevre ve Şehircilik Uygulama Araştırma Merkezi, İstanbul. 61 s.</p>
	<p>10) Sürmen, Ş. 2004. Ben Sakatlandım... : Sakatlık, Özürlülük Üzerine Yazılar. Nüans Yayınevi, Ankara. 309 s.</p>
	<p>11) Tasarım ve Özgürlük: Engelli İnsanlar ve Herkes için Tasarım, 2007, TMMOB, Ankara Şubesi, Bülten 46, Dosya 04, Ocak.</p>
	<p>12) Tasarım Rehberi, Engelsiz Kent org.</p>
	<p>13) WHO (Dünya Sağlık Örgütü). 2001. International Classification of Functioning Disability and Health (çev. Kabakçı, E. ve Göğüş, A., İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması: ICF, T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Ankara, 148 s.)</p>
	<p>14) Wijk, M.(ed.).1995. European Manual for Accessibility, Draft Revision 1, CCPT, Hollanda, 97 s.</p>
	<p>15) World Report on Disability, 2011.</p>

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dokümanlar	Evet/Hayır
Ödevler	Evet/Hayır
Sınavlar	Evet/Hayır
Diğer (Notlandırma, proje yazım kuralları, duyurular)	Evet/Hayır

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Ara Sınav	3	
Derse Devam		
Proje		
Ödev		
Sözlü Sunum		
Toplam		
Finalin Başarıya Etkisi %		
TOPLAM	3	100